

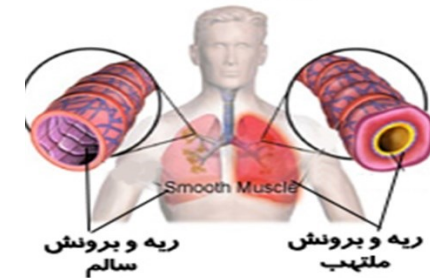

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بیمارستان حضرت ولیعصر ارسنجان

برونشیت مزمن

برونشیت

نویسنده مدرک	فاطمه زارعی / کارشناس پرستاری
تایید کننده علمی	دکتر پناهی / متخصص داخلی
تاریخ تهیه	بهار ۱۴۰۲
منبع	کتاب پرستاری برونر سوادارت
کد سند	Pa-B1-69/01

شرح بیماری

برونشیت مزمن عبارت است از التهاب مزمن و تخریب مجاری تنفسی، با یا بدون عفونت. این بیماری به طور شایع با سیگار کشیدن ارتباط دارد.

علائم

در صورت ابتلا به این بیماری ممکن است علائم زیر در شما بروز نماید:

- ✓ سرفه مکرر
- ✓ تنگی نفس

غلیظ بودن خلط و مشکل در تخلیه آن با سرفه. (میزان و تولید خلط بسته به وجود یا عدم وجود عفونت، متغیر است.)

علل شایع

تحریک یا عفونت مکرر مجاری تنفسی، موجب می شود مجاری تنفسی ضخیم شده، فضای درون آنها که محل عبور هوا است باریک تر شده و خاصیت ارتجاعی آنها کاهش یابد. مواد تحریک کننده عبارتند از مواد حساسیت زا، آلودگی هوا و دود سیگار

عوامل خطر

❖ سیگار کشیدن (بزرگترین عامل خطر)

❖ بعضی از بیماری های ریوی

❖ سابقه خانوادگی بیماری های دستگاه تنفسی

❖ قرار گرفتن زیاد در معرض آلودگی هوا

❖ تغذیه نامناسب

❖ چاقی

عوارض احتمالی

عدم اقدام برای درمان این بیماری می تواند باعث تخریب بیشتر بافت مجاری تنفسی شود و عوارضی مانند تنگی نفس، سرفه های مداوم و ... را به همراه داشته باشد.

پیشگیری

جهت پیشگیری و کاهش علائم بهتر است اقدامات زیر را انجام دهید:

- با درمان، بیماری خوب نمی شود، اما علائم بیماری تخفیف یافته و از بروز عوارض جلوگیری می شود.
- اگر در جایی زندگی یا کار می کنید که آلودگی هوا شدید است، حتی المقدور از آن اجتناب کنید یا آلودگی آن را کاهش دهید.
- سیگار کشیدن را ترک کنید.
- به فکر تغییر شغل و نصب سیستم تهویه مطبوع فیلتردار با قابلیت کنترل رطوبت در منزل خود باشید.

- از قرار گرفتن در معرض تغییرات دمایی ناگهانی یا هوای سرد و مرطوب خودداری کنید.
- اگر کارهایی مانند فریاد زدن، بلند خندیدن، گریه کردن، فعالیت بدنی باعث بروز حملات سرفه شوند، از آنها خودداری کنید.
- روش تخلیه مجاری تنفسی و تنفس عمیق را یاد بگیرید اجرا کنید.

تشخیص

بسیاری از بیماری‌های ریوی و قلبی علائمی مشابه با علائم برونشیت مزمن دارند. پزشک پس از شرح حال و معاینه با کمک آزمایشات تشخیصی می‌تواند این بیماری‌ها را رد کرده و به تشخیص رسید. از جمله روشهای تشخیصی عبارتند از:

- تصویر برداری با استفاده از اشعه ایکس از قفسه سینه
- بررسی خلط
- تست عملکرد ریه
- سی.تی.اسکن

درمان

در اکثر موارد و با توجه به شدت و علائم بیماری برای پزشک از داروهای زیر برای درمان بیماری استفاده

می‌کند:

- آنتی‌بیوتیک‌ها برای مبارزه با عفونت مزمن یا مکرر
- داروهای گشادکننده مجاری تنفسی برای باز کردن مجاری تنفسی.
- امکان دارد برحسب مورد، داروهای دیگری نیز تجویز شوند.

فعالیت

- ❖ برای تقویت ماهیچه‌های تنفسی خود حداقل سه بار در هفته و هر بار حدود نیم ساعت ورزش کنید.
- ❖ توصیه می‌شود که فعالیت‌های روزانه بر اساس میزان تحمل فعالیت تنظیم شود و از انجام فعالیت‌های سنگین اجتناب کنید.
- ❖ قبل از انجام فعالیت دم عمیق انجام شود و با شروع فعالیت بازدم انجام گردد.
- ❖ به طور متناوب بین فعالیت‌ها استراحت کنید.
- ❖ جهت تقویت عضلات اندامهای فوقانی و تحتانی پس از مشورت با فیزیوتراپ یا کاردرمان از ورزشهای خاص استفاده شود.

رژیم غذایی و تغذیه

رژیم غذایی نیز هیچ محدودیتی ندارد.(مگر اینکه پزشک

توصیه خاصی با توجه به علائم و نشانه‌ها برای شما داشته باشد).

- جهت حفظ ضخامت ترشحات ریه روزانه ۸ تا ۱۰ لیوان آب بنوشید.
- توصیه می‌شود غذاهای غنی از پتاسیم مانند موز، پرتقال، آلو و کشمش استفاده کنید.
- از مصرف غذاهای نفاخ مانند لوبیا، کلم، پیاز و حبوبات اجتناب کنید. زیرا نفخ باعث اختلال در تبادل و تهویه هوا می‌شود.
- روغن‌های امگا ۳ مانند: روغن ماهی، سویا و سبزیجات منبع غنی از امگا ۳ می‌باشد و به خاطر کاهش التهاب توصیه به مصرف آنها می‌شوند.

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- ✓ اگر تب یا استفراغ رخ دهد
- ✓ اگر در خلط خون ظاهر شود
- ✓ اگر درد سینه افزایش یابد
- ✓ اگر تنگی نفس حتی در حالت استراحت یا هنگامی که سرفه نمی‌کنید، وجود داشته باشد.
- ✓ اگر خلط شما علی‌رغم تلاش برای رقیق کردن آن غلیظتر شود.